

Foredrag, der blev holdt af det ærede Medlem for Frederikshavn (H. Madsen). Der var efter min Mening mange gode Tanker i det ærede Medlems Udtalelser, Tanker, der i Virkeligheden fortjene Overvejelse, og som sikkert ogsaa ville blive overvejede i det Udvalg, der kommer til at behandle denne Sag. Naar vi her paa Rigsdagens Bord have foreliggende et Lovforslag, der som dette gaar ud paa en ret betydelig Indskrænkning af Næringsfriheden for et vist Erhverv, nemlig Beværternæringen og Udsalg af eller Handel med spirituøse Drikke, saa forekommer det mig at have sin store Betydning og Interesse først saa vidt muligt at faa Klarhed over, om det nu ogsaa er rigtigt og nødvendigt at lovgive paa dette Omraade i den her foreslaaede Form. Jeg kunde for Resten ogsaa forme det paa en anden Maade, nemlig saaledes, at det kunde have sin Interesse at faa Klarhed over, om det er Tilfældet, at det danske Folk er et fordrunken Folk, eller om det danske Folk er et ædrueligt Folk, i det mindste mere ædrueligt nu, end det har været nogen Sinde tidligere.

Det sidste Spørgsmaal skal jeg ikke beskæftige mig med at besvare, for det er i Virkeligheden besvaret klart og bestemt af det ærede Medlem for Ringsted (Zahle), som har været Medlem af Ædruelighedscommissionen. Det ærede Medlem begyndte sit Foredrag med den Udtalelse, at der tidligere her i Danmark havde været rejst en usandfærdig Beskyldning mod det danske Folk, en Beskyldning, der blev raabt ud alle Vegne, nemlig, at det danske Folk var et fordrunken Folk, en af de mest fordrunkne af alle Nationer. Det ærede Medlem slog denne Beskyldning eller Paastand grundig ned, og til alt Held har det ærede Medlem fuldstændig Ret. Det ærede Medlem anførte først, at den Statistik, der føres i Marken for denne Paastands Rigtighed, var slet ingenting værd, men i Virkeligheden det rene Nonsense. Dernæst sagde det ærede Medlem, at naar man rejste ude paa Landet og havde Øjnene nogenlunde aabne, kunde man ikke undgaa at lægge Mærke til, at Ædrueligheden i vort Folk i de sidste Aaringer havde gjort kæmpemæssige Fremskridt. Det ærede Medlem har absolut Ret. Jeg vil gerne understrege denne Udtalelse og slaa fast, at den er rigtig. Ædrueligheden i vort Folk har i de sidste Aaringer gjort store, ja, man kan godt sige, kæmpemæssige Fremskridt. Det tror jeg ogsaa, alle ere enige om, ogsaa de,

der nu ønske en stærk Tvangslovgivning. Og det er ikke alene blandt de ældre, Ædrueligheden er bleven større her i Danmark, men ogsaa blandt de yngre. Jeg tror, jeg med fuld Sandhed kan udtale, at Danmark har neppe nogen Sinde tidligere haft en saa afholdende og ædruelig Ungdom som i dette Øjeblik.

Vi maa huske paa, at hvad der nu er naaet paa Ædruelighedens Omraade, baade med Hensyn til de ældre og Ungdommen, er ikke naaet ved Tvangsforanstaltninger og Lovgivning, men ved frivilligt Arbejde. Det mener jeg, at det har sin Betydning at lægge Mærke til. Jeg skal tillade mig at pege paa nogle af de Midler, der navnlig ere benyttede til at bibringe Befolkningen her i Landet den Opfattelse, at Maadehold og Ædruelighed er noget godt, som vi alle skulle stræbe efter. Jeg skal da først pege paa de to Hovedfaktorer: Oplysning samt Gymnastik og Sport. Paa det Omraade vide vi, at vore Højskoler have udfoldet en meget stor og heldbringende Virksomhed. Ogsaa andre Steder end paa Højskolerne har Oplysningen udrettet godt blandt Ungdommen, f. Eks. ved vor Aftenskoleundervisning. Ude paa Landet holdes der Aftenskole for Ungdommen næsten i enhver Landsby. Paa samme Maade drives der nu i næsten enhver Landsby Sport og Gymnastik af Ungdommen. Det staar saadan for mig, at den Ungdom, der har Forstaaelse af Værdien af bedre Oplysning og Betydningen af at udvikle sit Legeme ved Sport og Gymnastik, har saa stor Forstaaelse af sit Værd som Menneske, at ingen af dem er udsat for at blive Drunker.

En anden Faktor, som sikkert ogsaa har haft stor Betydning i Retning af at gøre vort Folk mere ædrueligt, er det Arbejde, der er gjort indenfor Afholdsforeningerne, af Afholdsmændene. At det er et stort Arbejde, erkende jeg og sikkert alle. Der er ogsaa naaet et stort Resultat ved dette Arbejde, og det forekommer mig, at Afholdsforeningerne have Grund til og Ret til at være stolte derover. Men jeg synes ogsaa, at Afholdsfolkene maa huske paa, at det gode Resultat, der er naaet, er naaet ved frivilligt Arbejde og ad Frivillighedens Vej, uden Tvangsforanstaltninger og Lovforbud. Det tror jeg netop er den gode og rette Vej.

Saa vidt mig bekendt gør der sig indenfor Afholdsfolkernes Organisationer to Strømninger eller Retninger gældende. Den ene Retning er den, som ønsker Lovforbud og stærke Tvangsforanstaltninger, den an-